

ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА 21 ГРУДНЯ 2007 РОКУ ВСТУПИЛА В ТАК ЗВ. ШЕНГЕНСЬКИЙ ПРОСТІР

■ ЦЯ ПОДІЯ ВНЕСЛА КРІМ ІНШОГО І ДЕЯКІ ЗМІНИ:

- на кордонах Чеської Республіки були припинені прикордонні перевірки
- навпаки, більш вимогливими стали перевірки на зовнішніх кордонах Шенгенського простору, (напр. на словацько-українському та польсько-українському кордонах)
- на кордонах
 - контролюють ваші документи
 - перевіряють наявність достатньої кількості фінансових коштів для перебування на території ЧР

Чеська Республіка 21 грудня 2007 року вступила в так зв. Шенгенський простір

- ви повинні достатньо обґрунтувати своє перебування в країні
- в інформаційній системі Шенгенського простору проводиться перевірка обліку так зв. небажаних осіб
- Шенгенська інформаційна система, це поліцейна база даних, яка веде реєстрацію
 - іноземців, яким заборонено в'їжджати та перебувати на території Шенгенського простору
 - осіб та транспортних засобів з метою контролю
 - осіб, які мусять бути заарештовані, на підставі Європейського ордеру на арешт чи екстрадиційної угоди, з метою передання
- надання віз може тривати довше, кількість отриманих віз може зменшитись

Чеська Республіка 21 грудня 2007 року вступила в так зв. Шенгенський простір

ВИНИКНУТЬ РІЗНІ СИТУАЦІЇ ВАШОГО ПЕРЕБУВАННЯ

■ ВИ НЕЛЕГАЛЬНО ПРАЦЮЄТЕ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ

- для легального працевлаштування в ЧР, вам потрібна робоча віза (віза за наміром працевлаштування) та дозвіл на працевлаштування
- якщо цієї візи та дозволу на працевлаштування не маєте, поліція у справах іноземців може адміністративним керуванням прийняти рішення про ваше видворення з території ЧР (заборона перебування - депортація), триванням до 5 років

Ви нелегально працюєте в Чеській Республіці

- у випадку нелегального працевлаштування та, разом з цим, поганих трудових умовах (недобровільно виконуєте роботу, не отримуєте зарплату, переслідують вас, роботодавець вас шантажує або володіє вашими документами) є можливість, при певних умовах, ваше перебування в ЧР легалізувати
- більш детальнішу інформацію отримаєте в організації Ла Страда або в нижче вказаних організаціях

■ ПЕРЕБУВАЄТЕ В ЧР НА ОСНОВІ ТАК ЗВ. ТУРИСТИЧНОЇ ВІЗИ ТА ХОЧЕТЕ ПРАЦЮВАТИ

- з візою цього зразку не дозволяється в ЧР працювати
- у випадку вашої трудової діяльності поліція у справах іноземців може прийняти рішення про ваше видворення з території ЧР (заборона перебування - депортація), триванням до 5 років
- на протязі вашого перебування на території ЧР, в терміну дії цієї візи, маєте можливість забезпечити належні документи для видачі дозволу на працевлаштування (клопотання про дозвіл перебувати на території ЧР/візу за наміром працевлаштування, в більшості випадків, потрібно подавати тільки поза територією ЧР у консульському відділенні)
- маєте можливість скористатись допомогою нижче вказаних організацій

■ ПРАЦЮЄТЕ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ НА ОСНОВІ ТАК ЗВ. РОБОЧОЇ ВІЗИ ТА ДОЗВОЛУ НА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

- ваш дозвіл на працевлаштування пов'язаний тільки з конкретним роботодавцем та на конкретне робоче місце, маєте право мати декілька дозволів одночасно
- при бажанні змінити роботу з будь-яких причин:
 1. знайдіть собі нового роботодавця
 2. дії роботодавця:
 - а) роботодавець повинен наголосити наявність вільних робочих місць в Центрі зайнятості (ЦЗ), по місцю виконання праці
 - б) якщо наголошеним робочим місцем не зацікавиться чеський працівник, ви зможете його отримати

3. дії працівника (вказівка для вас):

- а) в ЦЗ (по місцю виконання праці) придбайте потрібні бланки (заяву для отримання дозволу на працевлаштування та підтвердження роботодавця, що вас влаштує на роботу)
- б) заповніть заяву та придбайте підтвердження роботодавця, що вас влаштовує на роботу
- г) до заяви доповніть:
 - І. ксерокопію сторінки закордонного паспорта, де є помітка з вашими особистими даними (прізвище, рік народження і т. п.)

- II. документ, що свідчить про вашу професійну здатність працювати на цьому робочому місці (напр. медсестра - диплом про освіту чи стаж роботи за фахом); оригінал та офіційно завіреним переклад на чеську мову
 - III. підтвердження майбутнього роботодавця, що влаштує вас на роботу (на спеціальному формулярі ЦЗ)
 - IV. внесок за подання заяви 500 крон чеських
- дозвіл на працевлаштування видається максимально на 2 роки, з можливістю продовження (клопотання, на продовження дозволу, ви повинні подати не пізніше 30 днів перед закінченням його дії)
- у випадку втрати робочого місця, ви втрачаєте дозвіл на працю; маєте право знайти нового роботодавця, але в такому випадку ви повинні виконати усі вище вказані умови (найголовніше придбати новий дозвіл на працевлаштування) з безпосереднім зв'язком на робоче місце
 - в деяких випадках, можете скористатись 60-ти денним терміном для отримання нового дозволу на працевлаштування
 1. увага! Цією можливістю можете скористатись лише у випадку, якщо ви в ЧР легально працюєте не менше 1 року, або у випадку вашого безперервного проживання на території ЧР мінімально 3 роки (до цього періоду зараховується лише перебування на так зв. довгодобову візу та дозвіл на довгодобове перебування)

2. якщо вас розрахували по причині надмірної кількості працівників, або у випадку затримування зарплати роботодавцем (§52 або 56 трудового кодексу)
 3. все це потрібно письмово задокументувати; радимо ці кроки проконсультувати з юристом безприбуткової організації (можна безкоштовно)
- роботодавець зобов'язаний, до десяти днів, повідомити ЦЗ про те, що ви втратили робоче місце; згодом ЦЗ інформує поліцію у справах іноземців
 - у випадку втрати роботи та не знаходження нової, підстава перебування вас на території ЧР втрачає вартість; в такому випадку поліція вас може депортувати

ДЕЯКІ ОСОБЛИВІ ВИПАДКИ

- **ЯКЩО ВИ ПОДАЛИ В ЧР КЛОПОТАННЯ ПРО МІЖНАРОДНУ ОХОРОНУ (РАНІШЕ СТАТУС БІЖЕНЦЯ), ТА ХОЧЕТЕ ПРАЦЮВАТИ**
- клопітник/ця про міжнародну охорону перших 12 місяців від подачі заяви, не може легально працювати на території ЧР
- у випадку, що ви протягом 12 місяців не отримали дозвіл на міжнародну охорону, маєте право домовитись з роботодавцем і подати заяву про дозвіл на працевлаштування (див. вище)
 - роботодавець повинен лише наголосити наявність вільного робочого місця в ЦЗ

■ **ВИ ОТРИМАЛИ ПРАВО НА МІЖНАРОДНУ ОХОРОНУ (СТАТУС БІЖЕНЦЯ), ТА ХОЧЕТЕ ПРАЦЮВАТИ**

- дозвіл на працевлаштування непотрібен
- роботодавець повинен наголосити ЦЗ, по місцю виконання праці, про те, що вас влаштовує на роботу, але не пізніше вашого першого робочого дня

■ **ВИ ЗНАХОДИТЕСЬ В ЧР НА ПІДСТАВІ ВИТРИВАЛОСТІ ПЕРЕБУВАННЯ (НА ПІДСТАВІ ЗАКОНУ ПРО ПЕРЕБУВАННЯ ІНОЗЕМЦІВ), ТА ХОЧЕТЕ ПРАЦЮВАТИ**

- ви повинні мати дозвіл на працевлаштування (див. вище)
- роботодавець лише наголосить ЦЗ, по місцю виконання праці, про наявність вільного робочого місця; непотрібно

дотримуватись терміну для пропонування вільного робочого місця бажаним з чеським громадянством

- у випадку втрати робочого місця, ваше перебування на території ЧР і надалі залишається легальним, роботодавець лише інформує ЦЗ про розірвання з вами робочого договору

■ **ВАШЕ ПЕРЕБУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ЧР Є НА ОСНОВІ ДОВГОДОБОВОГО ПЕРЕБУВАННЯ ЗА МЕТОЮ ОХОРОНИ, ТА ХОЧЕТЕ ПРАЦЮВАТИ**

- дозвіл на працевлаштування непотрібно
- роботодавець повинен наголосити ЦЗ, по місцю виконання праці, про те, що вас влаштовує на роботу, але не пізніше вашого першого робочого дня

■ **ЗЕЛЕНА КАРТА (ДІЙСНА ВІД 1.1.2009)**

- існує, як нова форма дозволу поруч з, уже відомим, стандартним візовим перебуванням
- зелена карта включає дозвіл на перебування та дозвіл на працевлаштування в одне ціле
- зелена карта спрямована на конкретне робоче місце
- тип карт: А (з вищою освітою та ключовим штатом); В (з середньою освітою); С (для некваліфікованої робочої сили)
- зелену карту видають лише громадянам цих країн: Австралія, Чорногір'я, Хорватія, Японія, Канада, Корея, Нова Зеландія, Босна і Герцеговина, Македонія, США, Сербія, Україна

- детальнішу інформацію, пропозиції вільних робочих місць по зеленій карті та формуляри для знаття, знайдете на інтернетовій адресі:

<http://portal.mpsv.cz/sz/zahrzam/zelka> (і на англійській, російській, французькій та іспанській мовах)

ВІЗИ

■ ТАК ЗВ. ТУРИСТИЧНА ВІЗА (ВІЗА ДО 90 ДНІВ)

- візу видає, на підставі вашого клопотання, консульський відділ ЧР за кордоном, терміном на 30 днів, за фінансовий внесок
- віза є дійсна до вказаного в ній строку, з максимальним триванням 90 днів
- у виняткових випадках є можливість візу продовжити (напр. у випадку захворювання в ЧР)
- візу неможливо продовжити у випадку, якщо причиною є зміна мети перебування (напр. з туристичної візи на робочу)

■ СПІЛЬНА ШЕНГЕНСЬКА ВІЗА

- дозволяє на підставі типу виданої візи (А, Б, чи Ц) 3-ох місячне перебування на території всіх Шенгенських країн; видає її будь-яка держава Шенгену
- умови - іноземець
 - володіє одним або декількома дійсними документами, з якими можливо виїхати за кордон
 - має дійсну візу, у випадку вимоги
 - в іншому випадку пред'явить документи, які можуть досвідчити мету та умови передбаченого перебування, та має достатньо коштів на прожиття, як на період проживання, так і на повернення на батьківщину, чи на переїзд в третю країну, в якій є гарантовано його прийом, або має можливість, легальним шляхом, ці кошти отримати

- не є зареєстрований як особа, якій заборонено в'їзд
- не являє собою небезпеку для громадського порядку, не є загрозою країні чи міжнародним відносинам між договірними країнами

■ ГРОМАДЯНИ ТАК ЗВ. КРАЇН ТРЕТЬОГО СВІТУ З ДОЗВОЛОМ НА ПЕРЕБУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ЧР - ПІСЛЯ ВСТУПУ ДО ШЕНГЕНУ

- дозвіл на перебування є наданий про територію ЧР
- в інших країнах Шенгену маєте можливість перебувати до 3-х місяців
- працювати там можете лише у випадку, якщо виконуєте умови цієї країни щодо надання візи/перебування за метою працевлаштування та умов для отримання дозволу на працевлаштування

■ ТАК ЗВ. РОБОЧА ВІЗА (ВІЗА НАД 90 ДНІВ ЗА МЕТОЮ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ В ЧР)

- цю візу видає, на основі рішення поліції у справах іноземців в ЧР, консульський відділ ЧР закордоном
- заява, щодо отримання візи, подається на спеціальному бланку
- разом з тим ви повинні додати
 - дозвіл на працю (дозвіл на працевлаштування); клопотання про візу можливо подавати вже в момент, як подасте заяву про дозвіл на працевлаштування, в цьому випадку додаєте номер заяви, який ви отримали при подачі заяви в ЦЗ
 - закордонний паспорт
 - документ про наявність житла

- довідку про відсутність судимості (довідку про відсутність судимості можливо одержати посередництвом посольства)
- фотографію
- поліція може вимагати від вас надання і інших відповідних документів
- платиться внесок сумою 1000 крон чеських
- строк для видачі рішення чинить 120 днів, видання візи є без юридичних претензій
- віза видається строком до 1-го року
- на основі заяви поданої в поліції у справах іноземців на території ЧР, маєте можливість візу продовжити (у випадку закінчення першої річної візи, вже просите не продовження візи, а видачу дозволу для довгодобового перебування з метою працевлаштування)

- заяву для продовження візи ви повинні подати не пізніше 14-ти днів перед її закінченням
- вашим обов'язком є, до 3-ох днів після приїзду до ЧР, повідомити поліцію у справах іноземців своє місце перебування
- зміну місця перебування ви повинні також повідомити поліції у справах іноземців до 30-ти днів

!!! У ВИПАДКУ, ЩО ВИ ВЛАШТОВАНІ РОБОТОДАВЦЕМ НА РОБОТУ БЕЗ ДІЙСНИХ ДОЗВОЛІВ, ВИ ОБИДВА ПОРУШУЄТЕ ЗАКОН, ЗА ЦЕ ВАС МОЖУТЬ ОШТРАФУВАТИ (РОБІТНИК ДО 10 000 крон чеських, РОБОТОДАВЕЦЬ ДО 5 000 000 крон чеських) !!!

■ РІШЕННЯ ПО ВИДВОРЕННЮ (ДЕПОРТАЦІЯ)

- у випадку порушень постанов закону для іноземців, поліція у справах іноземців може адміністративним керуванням прийняти рішення про ваше видворення (депортацію) та заборону перебування на території ЧР
- апеляцію на це рішення ви можете подати до 5 днів від вручення рішення
- у випадку відмови по апеляції, маєте можливість до 10 днів від вручення рішення, подати скаргу в суд

ДЛЯ ВАШОЇ БЕЗПЕКИ

- особисті документи (паспорт, дозвіл на довгodobове чи постійне місце проживання і т.п.) ніколи не віддавайте, або придбайте ксерокопію цих документів, та тримайте їх на безпечному місці
- всі питання по продовженню віз, дозволу на перебування, дозволу на працевлаштування і т.п. вирішуйте особисто
- від роботодавця завжди вимагайте робочий контракт
- робочий контракт повинен бути у письмовій формі, право на зарплату маєте і у випадку не підписання договору
- перевірте, чи роботодавець виконує свій законний обов'язок - платить за вас медичну страховку та пенсійний фонд

- якщо ви вирішили змінити роботу, виїхати та знову в'їхати на територію ЧР, зберіть всю потрібну інформацію, підготуйте альтернативне рішення для випадку неочікуваних змін
- ознайомтесь з дійсним юридичним законодавством по працевлаштуванню; детальнішу інформацію знайдете на: www.portal.mpsv.cz/sz на англійській, російській, українській та інших мовах

ПОДАЛЬША ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ

- у вас виникли проблеми з роботодавцем (володіє вашим закордонним паспортом, не виплачує зарплату, примушує працювати позачергово, працюєте в незадовільних або небезпечних умовах, переслідує вас) - маєте право подати скаргу інспекції ЦЗ, по місцю роботи, (їх список знайдете на **www.suip.cz**)
- якщо ви маєте намір подати на роботодавця заяву в суд, з вище наведених причин, - зверніться на поліцію і наполягайте на можливості подачі цієї заяви (напр: переслідування, шантаж, гноблення, насильне перевезення до іноземної держави, жертва торгівлі людьми), та візьміть підтвердження подання заяви; якщо ваше життя чи здоров'я в небезпеці, по причині подачі карної заяви, наполягайте на затаюванні вашої тотожності

- до 2-ох місяців маєте можливість подати скаргу по причині незаконного розірвання робочих відносин
- законодавство ЧР не надає право агентствам, за посередницьку діяльність по працевлаштуванню, брати компенсацію або знімати частину зарплати як відшкодування за посередництво, в такому випадку подайте на це агентство, центру зайнятості, скаргу
- у випадку втрати закордонного паспорта (незалежно по якій причині), вам необхідно негайно повідомити про це поліцію у справах іноземців. Поліція вам видасть довідку про втрату, на підставі якої в консульському відділенні своєї країни ви отримаєте дублікат закордонного паспорта.

ВАС НА РОБОТІ ЕКСПЛУАТУЮТЬ?

- роботодавець вас незаконно розрахував
- роботодавець вам погрожує
- роботодавець володіє вашими документами, або затримує зарплату
- працюєте в незадовільних умовах
- переслідують вас
- проживаєте без документів або закінчилась їх дія

- не маєте до кого звернутись
- хочете повернутись до дому
- потрібна вам допомога для вирішення питань з поліцією чи ЦЗ
- не знаєте, як вирішити свою важку ситуацію
- через вище вказані причини ви живете в ЧР нелегально

ЯКЩО ВИ ЗУСТРІЛИ ХОЧА Б З З ВИЩЕ ВКАЗАНИХ ПОДІЙ, МОЖЕТЕ ЗВЕРНУТИСЬ ЗА ДОПОМОГОЮ В

■ організацію Ла Страда ЧР, м. Прага

- особам, які стали жертвами торгівлі людьми, та експлуатованим в праці особам, пропонуємо юридичну консультацію, соціальну, лікарську та психологічну допомогу. Послуги надаються безкоштовно та анонімно.

■ Зв'язок

00 420/222 71 71 71

(вівторок, четвер 10-16 годин,
середа 12-18 годин, 16-18 годин на російській мові)

■ **АБО В ІНШУ З НИЩЕВКАЗАНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

- **Організація для допомоги біженцям, Прага**
консультації для іноземців, зокрема по питаннях надання притулку (азилу) – **00 420/284 683 714, www.opu.cz**
- **Товариство по питаннях інтеграції та міграції (консультаційний пункт для біженців), Прага**
консультації для іноземців по питаннях надання притулку (азилу), та інших проблематичних ситуацій –
00 420/224 224 379, 00 420/605 253 994, www.uprchlici.cz
- **Консультаційний пункт по питаннях інтеграції, Прага**
консультації для іноземців з довгодобовою візою, довгодобовим перебуванням чи з місцем постійного проживання, консультацій по питаннях надання притулку (азилу) –
00 420/224 216 758, www.p-p-i.cz

- **КМС Консультаційний пункт по питаннях інтеграції, Усті над Лабем – 00 420/475 216 536, www.p-p-i.cz**
- **Центр по питаннях інтеграції Прага**
консультаційний пункт для іноземців з довгодобовим або постійним проживанням, заявників на надання притулку (азилу) та азілянтів – **00 420/ 222 713 332, www.cicpraha.org**
- **Міжнародна організація для мігрантів, Прага**
допомога іноземцям, зокрема, по питаннях повернення в свою країну – **00 420/233 370 160, www.iom.cz**
- **Товариство Чеської католицької доброчинності, різні міста ЧР**
особам підлеглим торгівлею людей та іноземцям у важких ситуаціях – **00 420/737 234 078 (безперервно), www.charita.cz**

- **Товариство громадян, що піклуються про емігрантів, Оломоуц**
00 420/585 242 535, www.soze.cz
- **Товариство громадян, що піклуються про емігрантів (SOZE), Брно**
допомога біженцям та іншим категоріям іноземців –
00 420/545 213 643, www.soze.cz
- **Центр СОС Арха Діаконія Евангелічної церкви чеських братів – соціальної допомоги в г. Пльзень (Centrum SOS Archa – Diakonie ČCE, Plzeň)**
допомога іноземцям у важких ситуаціях –
00 420/377 223 221, archa.plzen@diakoniesce.cz
- **Діаконія Евангелічної церкви чеських братів – Центр соціальної допомоги в г. Мост (Diakonie ČCE – SSP, Most)** – допомога іноземцям у важких ситуаціях – **00 420/417 638 954, op.most@diakoniesce.cz**
- **Diakonie ČCE – Гражданская консультація в г. Рокицани** – **00 420/775 720 492, 00 420/373 728 536, op.rokycany@diakoniesce.cz**

**ВИЩЕ ВКАЗАНІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАЮТЬ
ПОСЛУГИ БЕЗКОШТОВНО!**

ПОДАЛЬШІ ВАЖЛИВІ ЗВ'ЯЗКИ

- http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam - інформацію для працевлаштування іноземців та необхідні бланки знайдете на цих інтернетових адресах або на філіалах ЦЗ – **00 420/221 921 111** (Центр зайнятості стол. Прага) або на безкоштовній телефонній лінії **844 844 803**
- www.praceprocizince.cz – інтернетовий зв'язок для іноземців, які шукають роботу в ЧР
- www.domavcr.cz – інформація про права та обов'язки іноземців проживаючих в ЧР, вимоги для одержання дозволу на перебування, дозволу на працевлаштування, можливості для отримання освіти та інші важливі інформації

- **Поліція у справах іноземців** – інформаційна телефонна лінія – **00 420/974 841 356, 00 420/974 841 357,**
<http://www.policie.cz/sluzba-cizinecke-policie.aspx>

!!! ВСІ ПИСЬМОВІ ДОКУМЕНТИ ПОВ'ЯЗАНІ З ВАШИМ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯМ НЕОБХІДНО ЗБЕРІГАТИ (ДОЗВІЛ НА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ, РОБОЧИЙ КОНТРАКТ, РОЗРАХУНКОВІ КАРТКИ І Т.П.), **У ВИПАДКУ ВИНИКНЕННЯ УТРУДНЕНЬ З РОБОТОДАВЦЕМ !!!**

